

PATVIRTINTA
Klaipėdos „Saulėtekio“ progimnazijos
direktoriumi 2022 m. gegužės 30 d.
įsakymu Nr. V1-28

**KLAIPĖDOS „SAULĖTEKIO“ PROGIMNAZIJOJOS
(Įstaigos kodas 190439674)**

**RŪBININKO – BUDĖTOJO DARBŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA
NR. 15**

**I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

1. Klaipėdos „Saulėtekio“ progimnazijos budėtoju gali dirbti asmuo, nustatyta tvarka pasitikrinęs sveikatą, ir išklauses bendrą darbų saugos ir sveikatos ir darbo vietoje instruktavimus.
2. Budėtojas privalo laikytis darbo tvarkos taisyklių, vykdyti mokyklos darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimus, darbo priemones naudoti pagal darbo priemonių dokumentuose nurodytus saugaus naudojimo reikalavimus.
3. Periodinis budėtojo sveikatos tikrinimas atliekamas Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka ir periodiškumu, o žinių patikrinimas (periodinis instruktavimas) atliekamas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių.
4. Papildomas budėtojo rūbininko instruktavimas atliekamas patvirtinus naują saugos ir sveikatos instrukciją arba padarius pakeitimus esančioje, įsitikinus, kad jo žinios nepakankamos, pasikeitus darbo sąlygoms, turinčioms įtakos saugai ir sveikatai, įvykus nelaimingam atsitikimui, susirgus profesine liga ir kitais atvejais, kai to reikalauja įvykį tirianti komisija.
5. Budėtojas – rūbininkas privalo laikytis nustatyto darbo ir poilsio režimo.
6. Budėtojas – rūbininkas privalo nedirbti su techniškai netvarkingomis darbo priemonėmis.
7. Atlikti tik paskirtą darbą, neleisti dirbti pašaliniams asmenims.
8. Budėtojas – rūbininkas privalo informuoti mokyklos direktorių, apie situaciją darbo vietoje, darbo patalpose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų, mokinių ar lankytojų saugai ir sveikatai.
9. Budėtojas – rūbininkas, nukentėjęs dėl nelaimingo atsitikimo darbe, ūmios profesinės ligos, matęs įvykį arba jo pasekmes, privalo nedelsdamas apie tai pranešti mokyklos direktoriui, jeigu jis pajėgia tai padaryti.
10. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina nukentėjusiam suteikti pirmąją pagalbą, o prireikus iškviesti greitąją medicinos pagalbą tel.: 112.
11. Budėtojui – rūbininkui, pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta atsakomybė.

**II SKYRIUS
BUDĖTOJAS – RŪBININKAS PRIVALO**

12. Žinoti ir tiksliai vykdyti darbo tvarkos taisykles, saugiam darbui keliamus reikalavimus.
13. Mokėti suteikti pirmąją medicinos pagalbą sau ir kitiems nukentėjusiems nelaimingo atsitikimo metu.
14. Pastebėjus gaisrą sargas nedelsdamas turi pranešti ugniagesiams pagalbos telefonu 112, iškviesti į gaisrą vietą progimnazijos administracijos darbuotojus, gesinti gaisro židinį turimomis gaisro gesinimo priemonėmis.
15. Žinoti kaip jam elgtis kilus gaisrui, kur laikomos pirminės gaisro gesinimo priemonės, mokėti praktiškai jas panaudoti gaisro gesinimui.
16. Laikytis nustatyto darbo ir poilsio režimo.

17. Informuoti progimnazijos direktorių ir jo įgaliotą asmenį apie situaciją darbo vietose ar kitose vietose, kuri, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.

18. Vykdyti progimnazijos direktoriaus ir jo įgaliotų asmenų teisėtus nurodymus.

III SKYRIUS BUDĖTOJO – RŪBININKO TEISĖS

19. Reikalauti, kad progimnazijos direktorius ar jo įgaliotas asmuo užtikrintų saugų darbą.

20. Nustatyta tvarka atsisakyti dirbti, jeigu yra pavojus sveikatai ar gyvybei, taip pat dirbti tuos darbus, kurie nesulygti darbo sutartimi ir kuriuos saugiai atlikti neišmokytas.

21. Nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų.

22. Nedirbti su netvarkingomis darbo priemonėmis – apie tai informuoti progimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį.

IV SKYRIUS PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI, SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

23. Elektros srovės poveikis dėl netvarkingos instaliacijos, kištukinių lizdų.

24. Galimas užpuolimas.

25. Nervinė įtampa.

V SKYRIUS BUDĖTOJO – RŪBININKO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

26. Budėtojas – rūbininkas atėjęs į budėjimą turi susipažinti su priėmimo – perdavimo žurnalo įrašais ir apie pažeidimus pranešti progimnazijos administracijai.

27. Patikrinti ar veikia saugaus praėjimo kontrolės įrenginys.

VI SKYRIUS BUDĖTOJO - RŪBININKO VEIKSMAI DARBO METU

28. Saugiai atlikti veiksmus numatytus pareiginėje instrukcijoje.

29. Įvykus inžinerinių komunikacijų avarijai – prakiuro vandentiekio, šildymo sistemos įrenginiai, sugedo elektros tinklai, braunasi pašaliniai asmenys į patalpas, budėtojas privalo nedelsiant pranešti apie įvykį progimnazijos administracijai.

30. Visais atvejais budėtojo pranešimai ir iškvietai turi būti aiškūs, trumpi.

31. Budėtojui – rūbininkui draudžiama liesti inžinerinių komunikacijų išjungimo (uždarymo) prietaisus (mygtukus, sklendes, čiaupus ir t. t.), kurie jam nenurodyti, kuriais naudotis jis neišmokytas.

32. Draudžiama dirbti neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotikų, toksinių medžiagų.

VII SKYRIUS ELEKTROSAUGOS REIKALAVIMAI

33. Neatidarinėti elektros įrengimų, kompiuterinės technikos skydelių, durelių, dangčių.

34. Neliesti drėgnomis rankomis jungiklių, elektros šakučių lizdų.

35. Nepalikti be priežiūros įjungtų elektros prietaisų.

36. Nesiliesti vienu metu prie įžemintų dalių (centrinio šildymo radiatorių, vamzdžių ir pan.) ir elektros įrenginių metalinių dalių, nes esant pažeistai izoliacijai, nesusidarytų grandinė elektros srovei tekėti žmogaus kūnu.

37. Eksploatuojant elektros įrenginius draudžiama:

37.1. naudotis netvarkingais elektros šakučių lizdais, kištukais, jungikliais bei kita elektros instaliacijos įranga;

37.2. į buitinio naudojimo elektros šakučių lizdus jungti elektros prietaisus, viršijant instaliacinį galingumą bei naudoti šviestuvus su nuimtais apsauginiais gaubtais.

38. Elektros prietaisus išjungti šiais avariniais atvejais:

38.1. pajutus elektros srovės poveikį ar nutrūkus elektros energijos tiekimui;

38.2. pažeidus laidų izoliaciją arba kai jaučiamas charakteringas degančios izoliacijos kvapas, pasirodo dūmai, kilus gaisrui;

38.3. pastebėjus padidėjusį triukšmą ar vibraciją.

VIII SKYRIUS GAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI

39. Vengti veiksmų, sudarančių sąlygas kilti gaisrui.

40. Rūkyti progimnazijos patalpose ir teritorijoje draudžiama.

41. Pastebėjus darbo metu įrankių gedimus, netvarkingus kabelius, elektros kištukinius lizdus, nutraukti darbą ir skubiai pranešti progimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui.

42. Kilus gaisrui nedelsiant išjungti elektros prietaisus iš elektros tinklo, iškviesti ugniagesius pagalbos telefonu 112.

43. Pradėti gesinti gaisrą turimomis priemonėmis, informuoti progimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį apie gaisrą.

IX SKYRIUS VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJ AIS

44. Įvykus avarijai (liejasi vanduo per sugedusį vandens uždarymo čiaupą ar vandentiekio vamzdį, jaučiamas dujų kvapas, dingo elektros energija ir kt.) reikia tuoj pat nutraukti darbą, pranešti apie įvykį progimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui.

45. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nedelsiant suteikti pirmąją medicinos pagalbą sau ar kitiems nukentėjusiems ir pranešti apie įvykį progimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui.

46. Darbo metu susižeidus nors ir nelabai sunkiai, įvykio negalima nuslėpti, apie jį reikia pranešti progimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui.

47. Kilus gaisrui, reikia iškviesti ugniagesius pagalbos telefonu 112, pranešti progimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui ir gesinti gaisro židinį turimomis priemonėmis.

48. Ištikus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą arba iš darbo, reikia pačiam ar per kitus asmenis pranešti apie įvykį progimnazijos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui ir nurodyti įvykio aplinkybes bei pasekmes.

X SKYRIUS VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

49. Sutvarkyti darbo vietą.

50. Uždaryti patalpų langus, užrakinti duris, raktus padėti į jų saugojimo vietą.

51. Išjungti elektros prietaisus, jei jie neįjungti specialiame režime.

52. Apie visus darbo metu pastebėtus trūkumus informuoti progimnazijos direktorių ar jo įgaliotą asmenį.